

Ondersteuningsplan Samenwerkingsverband Fultura

2018-2022

- wij maken onderwijs passend -

Inhoud

Inleiding.....	3
Hoofdstuk 1 Missie, Ambitie en Visie.....	5
Hoofdstuk 2 Samenwerken in de regio.....	7
De Scholen	7
Samenwerken met ouders.....	8
Samenwerking met gemeenten	8
Samenwerken met het primair onderwijs	10
Samenwerking met het MBO	10
Communicatie.....	11
Privacy	11
Hoofdstuk 3 Beleid en doelstellingen	12
Basisondersteuning binnen de school	12
Extra ondersteuning binnen of buiten de school	13
Het ontwikkelingsperspectief	16
Aanmelding van leerlingen	16
Dekkend aanbod.....	17
Het samenwerkingsverband in cijfers	17
Hoofdstuk 4 Zicht op resultaten en Kwaliteitszorg	20
Kwantitatieve gegevens.....	20
Kwalitatieve gegevens	20
Evaluaties.....	20
Kwaliteitsbewaking en verbetering	21
Hoofdstuk 5 Organisatie en Financiën	22
Krachtige scholen.....	22
Organisatie van het samenwerkingsverband	22
Commissie van Advies	24
Financiën.....	24
Hoofdstuk 6 Agenda in de planperiode	27
De Basisondersteuning Versterkt	27
Een Dekkend Aanbod	28
Organisatie.....	28

Inleiding

Passend Onderwijs is voor Fultura: alle jongeren verdienen een passende en doorlopende ontwikkeling en goed onderwijs thuisnabij. Goed onderwijs impliceert onderwijs dat uitdaagt, dat rekening houdt met de mogelijkheden van de leerling en dat kansen biedt. Het onderwijs staat voor de uitdaging om ieder kind te begeleiden in zijn of haar onderwijsontwikkeling en om het onderwijs zo in te richten dat het passend is voor iedere leerling. De scholen binnen het samenwerkingsverband Fultura gaan deze uitdaging aan onder het motto: - wij maken onderwijs passend -.

Passend Onderwijs is een enorme uitdaging voor diegene die werkzaam zijn in het onderwijs. Geen leerling is hetzelfde en alle leerlingen hebben hun eigen talent, mogelijkheden en eigenaardigheden. De ondersteuning moet afgestemd worden op deze mogelijkheden en talenten van de leerling en dat is soms zoeken en passen en meten. Het gaat niet vanzelf en het vergt inzet van docenten, en alle betrokkenen in het onderwijs.

Passend Onderwijs betekent samenwerken en afspraken maken met ouders in een educatief partnerschap. Het betekent ook samenwerken met ouders, onderwijs, jeugdhulp instellingen en overige ketenpartners binnen de driehoek school, thuis en vrije tijd. Bij samenwerking geldt dan de ambitie één kind, één plan en één regisseur. Dit met het doel om het ontwikkelings- en onderwijsproces weer op gang te brengen en zorg te dragen voor een veilige en stimulerende leer- én leefomgeving.

Passend Onderwijs betekent met elkaar samenwerken om te komen tot een dekkend onderwijsaanbod voor alle leerlingen in de regio. Binnen de regio Zuid West Friesland werken de scholen al meer dan tien jaar samen om onderwijs passend te maken en om leerlingen met een extra ondersteuningsvraag te begeleiden. En, dit blijven we doen! In het voorliggende ondersteuningsplan kunt u lezen wat onze ambities zijn en wat we doen en gaan doen om deze ambities te realiseren. Het ondersteuningsplan is voor de komende vier jaar een document dat richting geeft en kaders stelt.

Op 12 maart 2018 is er OOGO gevoerd met de gemeenten De Fryske Marren en Súd-West Fryslân¹. Het ondersteuningsplan is voorgelegd aan de Ondersteuningsplanraad en deze heeft op 26 maart 2018 ingestemd met het ondersteuningsplan. Op 27 maart 2018 heeft het bestuur van het samenwerkingsverband het plan vastgesteld.

¹ Zie Bijlage 9

Hoofdstuk 1 Missie, Ambitie en Visie

Wat willen we en waarom? In dit hoofdstuk wordt de missie, onze ambities en de visie waarmee we werken beschreven.

De missie van het samenwerkingsverband is als volgt geformuleerd:

Alle leerlingen hebben recht op goed en passend onderwijs. Het samenwerkingsverband streeft naar een dekkend aanbod in de regio: voor alle leerlingen een passende onderwijsplek met ondersteuning zo thuisnabij mogelijk onder het motto:

- wij maken onderwijs passend -

De missie vertaalt zich in de volgende ambities, die hieronder worden uitgewerkt.

- Onze leerlingen zitten allemaal op een goede en passende onderwijs plek zo thuisnabij mogelijk
- Wij bereiken samen meer, we delen onze expertise
- Wij bieden regulier onderwijs waar het kan en speciaal waar nodig
- Wij hebben het samenwerkingsverband ingericht als een netwerkorganisatie
- Wij hebben de bestuurlijke organisatie VO/Pro/VSO in de regio toekomstbestendig gemaakt.

Passend onderwijs thuisnabij

Binnen het samenwerkingsverband werken we vanuit de visie dat elke leerling wordt gehoord en gezien en dat een ononderbroken (school) ontwikkeling mogelijk is – van primair onderwijs via het V(S)O richting vervolgonderwijs, arbeid of dagbesteding. Wij hanteren daarbij een benadering vanuit kansen en mogelijkheden en wij stemmen de ondersteuning af op de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van de leerling. Wij hebben een dekkend aanbod binnen het samenwerkingsverband en onze leerlingen zitten niet langer dan drie maanden thuis.

Samenwerken en expertise delen

De kracht van het samenwerkingsverband zit in de wil tot samenwerken en het delen van de aanwezige expertise. Fultura is een klein samenwerkingsverband met korte lijnen tussen elkaar en gemeente en zorg om de leerlingen gezamenlijk te ondersteunen. Kernwoorden daarbij zijn: verbinden, inspiratie en gerichtheid op de toekomst. Wij creëren een sterke driehoek jongere – school - ouders waarin we praten *met*, en niet *over* ouders en leerlingen. Er is sprake van educatief partnerschap met ouders: ouders zijn samen met de school verantwoordelijk voor de schoolloopbaan van hun kind.

Samen met onze ketenpartners Zorg/Gemeente-Onderwijs-Arbeidsmarkt werken we vanuit de visie 1 kind/gezin - 1 plan - 1 regisseur waarin onderwijs en zorg elkaar versterken. Daarbij maken wij gebruik van planmatig en handelingsgericht werken. Ketenpartners vinden we binnen het onderwijs in een verticale keten PO-VO-MBO-HO, maar evenzeer in een horizontale keten VO-Pro-VSO. De visie is daarbij dat we zo vroeg mogelijk in het ontwikkelingstraject van de jongere moeten acteren; van curatief naar preventief. Deskundigheid en expertise organiseren wij zo dicht mogelijk bij het primair proces en op de scholen. Onze communicatie is open en transparant; er is een warme overdracht tussen de verschillende ketenpartners.

Regulier waar het kan en speciaal waar nodig

Ondersteuning van het leer- en ontwikkelingsproces bouwen wij op vanuit de basis. Het samenwerkingsverband heeft als ambitie een ruim basisondersteuningsprofiel geformuleerd. Deze basisondersteuning is zowel leerling- als docentgericht en wordt vormgegeven in samenspraak met ouders. Binnen de scholen is bewustzijn wat de taak is van eenieder binnen de zorgstructuur van de school en is de betrokkenheid en de handelingsbekwaamheid van alle docenten op sterkte.

Binnen de planperiode wordt onderzocht of we overgaan tot een opting out LWOO en daarmee het opnemen van de leerwegondersteuning in de basisondersteuning.

Voor jongeren die een extra ondersteuningsvraag hebben heeft het samenwerkingsverband onderwijs (zorg) arrangementen gerealiseerd die in gezamenlijkheid met Gemeenten worden vormgegeven en uitgevoerd. De (extra) ondersteuning is afgestemd op het ontwikkelingsperspectief en de ondersteuningsvraag van de jongere.

Samenwerkingsverband met Krachtige scholen

Krachtige scholen

De schoolbesturen in het samenwerkingsverband nemen hun verantwoordelijkheid om krachtige scholen met bekwame docenten te realiseren die goed kunnen omgaan met verschillen tussen leerlingen. De schoolbesturen investeren gericht in professionalisering van (onderwijs)personeel op de scholen. Bekwame docenten nemen de verantwoordelijkheid voor hun handelen, zijn zelf-reflectief en kunnen handelingsgericht werken voor leerlingen die specifieke ondersteuning nodig hebben. Krachtige scholen hebben een zorg/ondersteuningsstructuur op de scholen ingericht die goed is toegerust om docenten en mentoren te ondersteunen en om snelle en toegankelijke lijnen te onderhouden met ouders en partners in de keten van de zorg.

Het samenwerkingsverband

Het samenwerkingsverband heeft een aantal wettelijke taken, waaronder het maken van een ondersteuningsplan. Hierin leggen de scholen die het samenwerkingsverband vormen ten minste eenmaal in de 4 jaar vast hoe zij passend onderwijs in de regio realiseren. Een andere taak van het samenwerkingsverband is beslissen of een leerling toelaatbaar is tot het leerwegondersteunend onderwijs, het praktijkonderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs.

Fultura heeft een heldere structuur en besluitvorming, formuleert duidelijke kaders en zet de middelen doelmatig in. De interne kwaliteitszorgstructuur is op orde. Het samenwerkingsverband ondersteunt de scholen in hun taken ten aanzien van de onderwijszorgplicht. Wij hebben een proactieve houding en anticiperen op de lokale, regionale en landelijke ontwikkelingen.

Bestuurlijke organisatie - toekomst bestendig

In de planperiode werken we toe naar een toekomst bestendige organisatie van het voortgezet (speciaal) onderwijs binnen de regio. We inventariseren mogelijke scenario's, maken keuzes daarin en werken deze uit richting uitvoering.

Hoofdstuk 2 Samenwerken in de regio

Wie zijn wij en met wie werken we samen? De kracht van Fultura zit in de wil tot samenwerken en het delen van de aanwezige expertise. Kernwoorden daarbij zijn: verbinden, inspiratie en gerichtheid op de toekomst. In dit hoofdstuk stellen wij ons voor en staat beschreven met wie wij allemaal samenwerken.

De Scholen

Samenwerken vindt plaats in diverse verbanden. De scholen zijn steeds de spil van de samenwerking. Het samenwerkingsverband bestaat uit een zestal schoolbesturen en 9 scholen (zie [bijlage 1](#)). Het merendeel van de scholen is gevestigd in Sneek. Eén school kent een drietal vestigingen, in Sneek, Balk en Koudum. Eén school is gelokaliseerd in Bolsward. De samenwerking tussen de scholen ten aanzien van het dossier passend onderwijs bestaat reeds vele jaren en was al aanwezig voordat de wet Passend Onderwijs van kracht werd; de samenwerking is goed en vruchtbaar. Er is een open communicatie en er heerst wederzijds vertrouwen dat door eenieder wordt gerespecteerd.

Binnen het samenwerkingsverband zijn twee belangrijke gremia (het platform coördinatoren leerling ondersteuning en het scholenoverleg) actief en zij vormen de motor van het samenwerkingsverband en de as van het passend onderwijs binnen de scholen.

Platform coördinatoren leerlingenondersteuning - passend onderwijs (PCL-PO)

De zorg-coördinatoren van de scholen komen elke twee weken bij elkaar; de voorzitter van de bijeenkomst is de beleidsadviseur van het samenwerkingsverband.

Het platform bespreekt de totale leerling ondersteuning binnen het samenwerkingsverband, er worden ervaringen uitgewisseld, en initiatieven en 'good practices' gedeeld. Daarnaast vindt op casuïstiek niveau intercollegiale advisering plaats. Het overleg biedt de deelnemers ondersteuning en inspiratie voor hun werk op de scholen en heeft als resultaat dat de basisondersteuning binnen de scholen is versterkt. Sinds de invoering van passend onderwijs is met name de interactie en samenwerking tussen het VO en VSO binnen het PCL-PO gegroeid. Binnen dit platform worden diverse voorlichtingen gegeven en krijgt ook de professionaliseringsagenda van het samenwerkingsverband vorm.

Jaarlijks spreekt het platform met ketenpartners, leerplicht en RMC en allerlei andere partijen, zodat de zorgcoördinatoren steeds goed geïnformeerd blijven. Met enige regelmaat worden werkbezoeken afgelegd bij elkaar en bij locaties waar 24uurs zorg wordt geleverd.

Scholenoverleg

De verantwoordelijken voor passend onderwijs binnen de scholen komen samen binnen het scholenoverleg. Het scholenoverleg adviseert de directeur ten aanzien van het te voeren beleid en de uitvoering daarvan; fungeert als platform voor informatie-uitwisseling en afstemming van gezamenlijk schoolbeleid; bespreekt de voortgang van de uitvoering van het ondersteuningsplan; geeft mede uitvoering aan het uitvoeren van het ondersteuningsplan; verschaft informatie aan de directeur ten behoeve van het opstellen van managementrapportages over de voortgang en uitvoering van het ondersteuningsplan en de gang van zaken binnen het samenwerkingsverband.

Naast de vertegenwoordigers van de scholen hebben ook het MBO en de Gemeenten een vertegenwoordiger binnen het scholenoverleg afgevaardigd. Het scholenoverleg wordt voorgezeten door de directeur van het samenwerkingsverband.

In de planperiode 2018-2022 zal het scholenoverleg een meer sturende rol krijgen binnen het samenwerkingsverband en daarmee veel nadrukkelijker betrokken worden bij het zetten van de agenda van het samenwerkingsverband en de uitvoering daarvan binnen de scholen. Daarmee wordt het eigenaarschap belegd bij het scholenoverleg en zal het bestuur een meer toezichthoudende rol innemen.

Samenwerken met ouders

Binnen het samenwerkingsverband wordt gewerkt vanuit de visie dat passend onderwijs alleen kan slagen indien er sprake is van nauwe samenwerking tussen school en ouders. Onze ambitie is om een effectieve driehoek te creëren tussen jongere – school – ouders, waarin we praten *met*, en niet *over* ouders en leerlingen.

In het basisondersteuningsprofiel van het samenwerkingsverband (zie verder en [bijlage2](#)) hebben we de samenwerking met ouders als volgt geformuleerd:

Er is sprake van educatief partnerschap met ouders: ouders zijn samen met de school verantwoordelijk voor de schoolloopbaan van hun kind. De ouders worden daarom meteen ingeschakeld als er problemen zijn, of als de school bepaalde maatregelen wil nemen. In het schoolplan, schoolondersteuningsplan of de schoolgids is beschreven wat ouders van de school mogen verwachten. Maar ouders hebben ook informatieplicht; zij weten, bijv. uit de schoolgids, wat zij over hun kind aan de school moeten laten weten. Het uitgangspunt hierbij is dat er sprake is van een gelijkwaardige relatie tussen ouders en school, met waardering voor elkaars deskundigheid.

In de afgelopen jaren was de focus gericht op enerzijds het goed informeren van ouders door de scholen over wat de school te bieden heeft ten aanzien van leerling ondersteuning en anderzijds het meenemen van ouders bij het opstellen van ontwikkelingsperspectieven van hun kinderen. Ouders worden tijdig betrokken bij overdracht en overgang van leerlingen én de school betreft ouders bij beslissingen die hun kinderen betreffen. Vanuit het thema ‘Opvoeden doe je samen’ wordt met financiële steun van gemeente gewerkt aan versterking van de relatie met ouders. De volgende initiatieven zijn daartoe ontplooid:

- Thematische ouderavonden, zoals bijv.: ‘Omgaan met pubers; Jongeren en drugs; Social Media’; Gezondheid en pesten; Opvoeddebat
- Inzet expertise ouders
- Scholing in het voeren van oudergesprekken

In de komende planperiode zullen we ons inzetten om educatief partnerschap verder vorm te geven. Met de scholen zullen we gaan onderzoeken wat we verstaan onder educatief partnerschap, hoe ver we zijn in het proces richting educatief partnerschap en welke stappen we nog moeten zetten.

Samenwerking met gemeenten

Het samenwerkingsverband heeft te maken met twee gemeenten: Súdwest-Fryslân en De Fryske Marren. Niet het hele gebied van de gemeente De Fryske Marren hoort bij het samenwerkingsverband Fultura. Met OCW zijn daarover afspraken gemaakt met aanpalende samenwerkingsverbanden. Op de website van Fultura is te vinden welke postcodes binnen de Fryske Marren tot het samenwerkingsverband worden gerekend.

De samenwerking met de gemeenten vindt plaats op verschillende niveaus: beleidsmatig, bestuurlijk en operationeel. Passend onderwijs organiseren gaat samen met de uitvoering van de jeugdwet en participatiewet door de gemeenten. Het samenwerkingsverband voert ‘Op Overeenstemming Gericht Overleg’ (OOGO) met de gemeenten in het samenwerkingsverband. Het ondersteuningsplan is onderwerp voor het OOGO. In het jeugdplan leggen de gemeenten ook de verbinding met het onderwijs.

De intentie is om samen het gesprek te voeren om ervoor te zorgen dat de jongeren in deze gemeente(n) een optimale groei- en onderwijsontwikkeling doormaken.

Uitgangspunten zijn steeds:

- Het kind centraal: één kind/gezin, één plan, één regisseur. Zie ook hoofdstuk Resultaten [speerpunten](#))
- Actieve preventie met vroegtijdige signalering en integrale, multidisciplinaire probleemanalyse vanuit de samenwerking tussen onderwijs, gemeenten en (jeugdhulp)organisaties.
- Versterken van eigen kracht en het betrekken van het sociale netwerk.
- De school als vindplaats en waar nodig als werkplaats.

Provinciaal en Regionaal

Overleg tussen het samenwerkingsverband en gemeenten vindt plaats via verschillende overlegtafels.

REA (Regionaal Educatieve Agenda) - De REA is beleidsmatig en bestuurlijk georganiseerd en het samenwerkingsverband maakt hier onderdeel van uit. Het doel is te komen tot een efficiënte overlegstructuur tussen gemeenten en de samenwerkingsverbanden in de regio Zuidwest Friesland om de beoogde winst van passend onderwijs en zorg voor jeugdigen en het gezin te behalen.

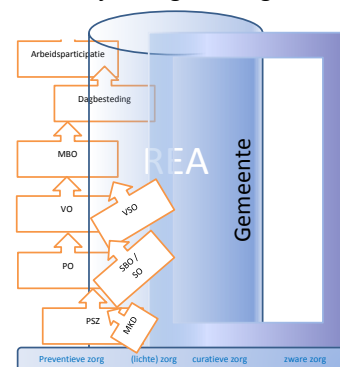
De REA is een regionaal bestuurlijk overleg waarbij bestuurders vanuit het onderwijs en de gemeenten in de regio Zuidwest Friesland afstemming zoeken m.b.t. onderwerpen die liggen op het grensvlak van onderwijs, zorg en arbeidsparticipatie.

Binnen de regio Zuidwest-Friesland (met daarin de gemeenten Súdwest-Fryslân (SWF) en De Fryske Marren (DFM)) is ervoor gekozen om dit overleg te voeren met onderwijsbesturen (SO, PO, V(S)O en MBO) en gemeenten. Onder educatieve zaken wordt verstaan; de initiatieven die te maken hebben met het stimuleren van de ontwikkeling van de jongeren (0-23 jaar) in de regio. In de praktijk komt dat neer op het beleid op het horizontale en verticale snijvlak onderwijs en hulpverlening/zorg. De horizontale afstemming gaat over de samenwerking tussen onderwijs en hulpverlening/zorg, de verticale afstemming gaat over de doorlopende onderwijs- en ondersteuningslijn, van voorschoolse periode tot arbeidsparticipatie. Waar mogelijk wordt gewerkt richting een integrale aanpak.

Passend Onderwijs – Zorg voor Jeugd - Het samenwerkingsverband participeert tevens in de Provinciale werkgroep Passend Onderwijs - Zorg voor Jeugd met deelnemers vanuit de gemeenten en het onderwijs. Het onderwijs is vertegenwoordigd vanuit het primair onderwijs (SWV PO), voortgezet onderwijs (SWV VO Noord, Zuid-Oost en Zuid-West) en speciaal onderwijs (RENN4 en SO Fryslan). De thema's van deze werkgroep zijn van toegevoegde waarde voor de samenwerking tussen het samenwerkingsverband en Zorg voor Jeugd.

Voortijdige Schoolverlaters (VSV) - Het samenwerkingsverband participeert bestuurlijk, beleidsmatig en operationeel binnen het programma Voortijdige Schoolverlaters (VSV). Doel van dit programma is om het aantal voortijdig schoolverlaters, zowel binnen het MBO als het Voortgezet onderwijs terug te dringen. De Friese ambitie is dat tijdens schooljaar 2019-2020 niet meer dan 600 jongeren voortijdig de school verlaten.

Thuiszitterstafel – Binnen het dossier thuiszitters is een thuiszitterstafel ingericht waarin regionaal (RMC-regio) gewerkt wordt aan beleid om het aantal thuiszitters in de regio terug te dringen en om een bijdrage te leveren aan het thuiszitterspact. Van de procesafspraken ten aanzien van thuiszitters die op provinciaal niveau zijn geformuleerd is een nadere uitwerking in de regio gemaakt (zie [bijlage 3](#)) en is een Handboek thuiszitters ZWF tot stand gekomen. Tevens zijn er in samenwerking met partners van de thuiszitterstafel initiatieven gestart ten aanzien van onderwijs-zorg-arrangementen, zoals de A-klas van de RSG Magister Alvinus, de XL-groep bij de Diken en Fultura Flex. Deze arrangementen worden in hoofdstuk 3 verder beschreven.

Lokaal

Op lokaal niveau vinden overleggen plaats tussen de gemeenten, scholen en het samenwerkingsverband.

Alle scholen hebben samenwerking met de gemeente in verschillende vormen. Gebiedsteammedewerkers zijn aanwezig op alle scholen en deze bieden naast kortdurende ondersteuning ook de aansluiting met de verschillende gebiedsteams. Daarnaast is er een directe lijn vanuit de scholen met de leerplichtambtenaren. De methodische aanpak schoolverzuim (MAS²) is besproken met alle scholen en de scholen volgen deze aanpak. Binnen de scholen bestaat een vorm van Intern Zorg Overleg (IZO) waarbij deze partners aanschuiven.

Met de leerplichtambtenaren van de gemeenten en met medewerkers van het gebiedsteam is regelmatig overleg dat veelal gaat over individuele casuïstiek. Het gebiedsteam wordt ingeschakeld voor de toeleiding tot

² [https://www.ingrado.nl/assets/uploads/Methodische_Aanpak_Schoolverzuim_\(MAS\).pdf](https://www.ingrado.nl/assets/uploads/Methodische_Aanpak_Schoolverzuim_(MAS).pdf)

ondersteuning binnen de kaders van de Jeugdwet en ingezet met betrekking tot het organiseren van een passend onderwijs – zorg - arrangement.

Onderwijs-Zorg-Overleg (OZO)– Dit overleg is onderdeel van procesafspraken die zijn gemaakt met de gemeente om te komen tot onderwijs-zorg-arrangementen. School heeft zorgplicht en draagt zorg voor een Onderwijs-Zorg-Overleg (OZO) over een individuele leerling, in afstemming met of in aanwezigheid van ouders. De basispartners van dit overleg zijn: ouders en jongere, vertegenwoordiging school, het samenwerkingsverband, medewerker gebiedsteam /sociale wijkteam, leerplichtambtenaar, en eventueel andere betrokkenen. Binnen dit overleg worden ook leerlingen besproken waarbij mogelijk een vrijstelling voor onderwijs de uitkomst kan zijn.

De komende planperiode

In de komende planperiode wordt ingezet op continuering van de samenwerking zoals die nu tot stand is gekomen. De relaties zijn goed en constructief en we werken er met zijn allen aan om dit zo te houden. In de komende periode gaan we de initiatieven die we gezamenlijk hebben ingezet (zie hoofdstuk3) goed monitoren en evalueren en toewerken naar volwaardige onderwijs-zorg arrangementen. Daarnaast zullen we blijven werken aan het tot stand brengen van één plan, één kind, één regisseur voor ondersteuningsvragen van onderwijs én zorg.

Samenwerken met het primair onderwijs

Scholen werken samen met het primair onderwijs en het samenwerkingsverband PO om een goede start van de jongere binnen het V(S)O te bewerkstelligen. Leerlingen die in het primair onderwijs extra ondersteuning nodig hebben dienen tijdig in beeld te zijn bij het voortgezet onderwijs zodat samen met het primair onderwijs kan worden bepaald welke ondersteuning zij in het VO of VSO nodig hebben en welke plek het meest passend is.

De samenwerking met het primair onderwijs vindt plaats op verschillende niveaus: beleidsmatig en operationeel.

Het samenwerkingsverband Fultura heeft met enige regelmaat overleg met het samenwerkingsverband PO. Op die overleggen wordt de noodzakelijke afstemming gerealiseerd op provinciaal en regionaal niveau. Er vindt, anders dan in sommige dossiers waarbij de Gemeenten ook partij zijn, geen bestuurlijke besluitvorming plaats.

Het samenwerkingsverband is lid van de Coöperatieve vereniging 'de overgang PO-VO' die de Plaatsingswijzer onder beheer heeft. Plaatsing in het voortgezet onderwijs vindt plaats op basis van het advies van de Plaatsingswijzer. Voorts vindt er een warme overdracht plaats om een doorgaande lijn in de ondersteuning zoveel mogelijk te waarborgen.

Het samenwerkingsverband participeert daarnaast actief in het platform PO-VO. Op dit platform vindt afstemming van de aanmelding richting de VO-scholen plaats, wordt de voorlichting van het VO richting ouders afgestemd en worden operationele zaken besproken en indien nodig opgepakt.

Op dit moment is er geen gremium waar een inhoudelijke discussie wordt gevoerd betreffende leerlingondersteuning en de overgang PO-VO. In de komende planperiode zal onderzocht worden hoe we de overgang PO-VO nog verder kunnen versterken. De uitdaging is gelegen in het vroegtijdig, mogelijk al in het PO, signaleren van ondersteuningsvragen die op dit moment vaak pas binnen het VO worden geïdentificeerd.

Samenwerking met het MBO

De samenwerking met het MBO vindt vooral plaats door de scholen van het samenwerkingsverband met de instellingen van het MBO. De focus ligt op een goede overdracht van de leerlingen naar een vervolgopleiding. Het traject Fultura-Forte (zie hieronder) draagt bij aan een goede overgang van veelal jonge leerlingen naar de Entree opleiding.

Het samenwerkingsverband, Nordwin College en de Friese Poort zijn goed op elkaar aangesloten door een vertegenwoordiging van beide in diverse overleggen.

Communicatie

Samenwerken vergt een goede communicatie. Alle partners moeten op de hoogte zijn van wat de leden van het samenwerkingsverband, alle partners en actoren willen en doen. Dit is niet een eenvoudige opgave, maar wel een opgave die hoog op de agenda van ons allen staat en moet staan.

Als het gaat om communicatie is dat niet alleen een verantwoordelijkheid van het samenwerkingsverband, maar vooral ook van de bestuurders en schoolleiders binnen de aangesloten scholen. Het is de taak van het samenwerkingsverband de scholen te voorzien van materialen en middelen, maar in de communicatie met de eigen leraren en ouders hebben de schoolleiders een belangrijke rol. Daarnaast is het belangrijk dat de schoolleiders informatie weer terugkoppelen naar het samenwerkingsverband.

Communicatieplan

De communicatie verloopt volgens het vastgestelde communicatieplan en maakt gebruik van diverse communicatiemiddelen en is afgestemd op de doelgroep.

Website

Het samenwerkingsverband onderhoudt een website, waarin informatie over alle activiteiten binnen het samenwerkingsverband is te vinden.

Voortgangsverslagen

Het samenwerkingsverband informeert de schoolleiders en de zorgcoördinatoren primair via het scholenoverleg en de PCL. Daarnaast laat het samenwerkingsverband periodiek een voortgangsverslag verschijnen zodat alle betrokkenen op de hoogte zijn van landelijke of regionale ontwikkelingen en de voortgang van de activiteiten in het samenwerkingsverband.

Privacy

Binnen het samenwerkingsverband is een privacyreglement van toepassing waarin wordt aangegeven hoe het samenwerkingsverband omgaat met vertrouwelijke leerlingengegevens en de bewerking hiervan. Ouders hebben het recht op inzage van deze gegevens en kunnen verzoeken om gegevens te corrigeren of te verwijderen. De registratiehouder beslist hierover. Er is in 2017 een nulmeting uitgevoerd om de stand van zaken te meten ten aanzien van de Europese regelgeving die in mei 2018 van kracht wordt. Op basis van deze nulmeting is een aantal aanbevelingen gedaan die in de komende jaren nader uitgewerkt zullen worden.

Hoofdstuk 3 Beleid en doelstellingen

Wat doen we en wat willen we doen om onze ambities te bereiken. In dit hoofdstuk wordt in hoofdlijnen beschreven hoe we onze ambities -Regulier waar het kan en speciaal waar nodig – en – Thuisnabij- vorm geven.

Basisondersteuning binnen de school

In het basisondersteuningsprofiel van het samenwerkingsverband is het gewenste niveau voor de basisondersteuning binnen de scholen die aangesloten zijn bij het samenwerkingsverband voor de periode 2018-2022 beschreven in de vorm van ambities (zie [bijlage 2](#)).

Het basisondersteuningsprofiel bestaat uit een negental onderdelen:

1. samenwerking met ouders en informatie naar de ouders bij toewijzing van ondersteuning
2. zorg voor een veilig schoolklimaat, zowel voor leerlingen als voor medewerkers
3. (ortho)pedagogische en/of orthodidactische programma's en methodieken, die gericht zijn op sociale veiligheid en cognitieve ontwikkeling en ondersteuning
4. preventieve ondersteuning en curatieve zorg die de school (samen met ketenpartners) kan bieden
5. differentiatie
6. zorgvuldige overdracht
7. registratie in een leerlingvolgsysteem
8. fysieke toegankelijkheid van schoolgebouwen, aangepaste werk- en instructieruimtes
9. een protocol voor verpleegkundige en medische handelingen

In [bijlage 2](#) zijn deze onderdelen nader uitgewerkt. Elke school binnen het samenwerkingsverband heeft in haar schoolondersteuningsprofiel aangegeven hoe deze basisondersteuning op de school wordt vormgegeven en welke ontwikkelpunten de school identificeert ten aanzien van het beschreven niveau van basisondersteuning. Elke school is in de uitvoering van de basisondersteuning hierop aanspreekbaar vanuit het samenwerkingsverband.

Onderzoek naar de basisondersteuning in het najaar van 2017³ heeft uitgewezen dat de basisondersteuning op de scholen voldoende op orde is. De afgelopen planperiode is hard gewerkt. De zorgstructuur heeft volle aandacht gekregen en kent een voldoende fundament in de scholen. Daarnaast heeft het planmatig en handelingsgericht werken richting de leerling voorzichtig intrede gedaan op de scholen.

In de komende jaren zal gewerkt worden aan het verder versterken van de totale basisondersteuning op de scholen. De focus zal de komende jaren worden gelegd op het versterken van

- de samenwerking met de ouders (onderdeel 1 van het basisondersteuningsprofiel) (Zie ook hierboven in hoofdstuk 2);
- de handelingsbekwaamheid van de docent en zijn/haar vermogen om te differentiëren binnen de klas (onderdeel 5 van het basisondersteuningsprofiel). Binnen de scholen kan het bewustzijn versterkt worden ten aanzien van de rol en de taak van eenieder binnen de zorgstructuur van de school. Aandacht en scholing van medewerkers in deze rollen kan de betrokkenheid en de handelingsbekwaamheid vergroten en daarmee wordt de basisondersteuning versterkt. De rol van schoolleiding bij het verder op gang brengen van handelingsgericht werken is cruciaal. Een orthopedagoog kan daarbij een ondersteunende rol vervullen. De rol van de orthopedagoog in de school zal in de komende periode herijkt worden. Doel van deze herijking is om de orthopedagoog binnen de school goed te positioneren en het handelingsgericht werken van alle actoren binnen de school nog verder te versterken. Binnen de planperiode wordt onderzocht of we overgaan tot een

³ Rapport basisondersteuning Samenwerkingsverband Fultura, Cedin 2017

opting out LWOO en daarmee het opnemen van de leerwegondersteuning in de basisondersteuning. Het aspect van differentiatie binnen de klas krijgt daarmee de komende jaren extra aandacht.

- het vroegtijdig signaleren van ondersteuningsvragen (onderdeel 4 van het basisondersteuningsprofiel). Eén belangrijk element daarin is de aansluiting van het primair onderwijs met het voortgezet onderwijs. Immers het verwijzen naar en plaatsen van een leerling in het vervolgonderwijs is de start van een schoolcarrière en daarmee ook bepalend voor het succes daarvan. Een ander element is het tijdig samenwerken van onderwijs en zorg. (Zie ook hoofdstuk 2).

Als beoogd resultaat formuleren we dat alle scholen het huidige niveau van basisondersteuning nog verder verbeteren en in 2022 groei laten zien ten opzichte van 2018.

Extra ondersteuning binnen of buiten de school

Op iedere ondersteuningsvraag van een leerling moet een passend antwoord gegeven kunnen worden. Voor het overgrote deel van de leerlingen zal de basisondersteuning in voldoende mate tegemoetkomen aan hun begeleidingsbehoefte. Voor leerlingen voor wie de basisondersteuning niet voldoende is biedt de school de mogelijkheid van extra ondersteuning conform het schoolondersteuningsprofiel.

De ambitie - *Regulier waar kan en speciaal waar nodig*- geeft aan dat voor sommige leerlingen voortgezet speciaal onderwijs de meest passende plek kan zijn. Het samenwerkingsverband moet de toegang tot dit onderwijs dan ook kunnen waarborgen en zorgvuldig inrichten. Voor andere leerlingen ligt een tussenvorm wellicht meer voor de hand, bijvoorbeeld OPDC-plaatsing of een vorm van symbiose. Hieronder worden de diverse mogelijke arrangementen nader uitgewerkt.

Voor jongeren die een extra ondersteuningsvraag hebben wordt altijd een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) (zie ook hieronder) opgesteld die richting gevend is voor het handelen.

Ondersteuningsarrangementen

Het samenwerkingsverband onderscheidt de volgende arrangementen voor leerlingen die een ondersteuningsvraag hebben die de basisondersteuning overstijgt. De verschillende arrangementen worden hieronder verder toegelicht.

	Arrangement	Verantwoordelijk voor toekenning:	Verantwoordelijk voor uitvoering:
1	Extra ondersteuning in de school	Schoolbestuur (regulier of speciaal)	Schoolbestuur
2	Toelaatbaarheid LWOO en PRO	Samenwerkingsverband	Schoolbestuur
3	Tijdelijke plaatsing OPDC	Samenwerkingsverband	Samenwerkingsverband
4	Symbiose	Samenwerkingsverband	Schoolbestuur regulier en VSO samen
5	Toelaatbaarheid VSO 3 en 4	Samenwerkingsverband	Schoolbestuur
6	Onderwijs-Zorg	Samenwerkingsverband/ Schoolbestuur en Gemeenten	Schoolbestuur/ Samenwerkingsverband

Arrangement 1: Extra ondersteuning op de (reguliere) school

Als een leerling extra ondersteuning nodig heeft, kan de school dit in eerste instantie zelf bepalen en realiseren met het ondersteuningsbudget dat door het samenwerkingsverband is toegekend. In het schoolondersteuningsprofiel van de school wordt aangegeven welke vormen van extra ondersteuning aangeboden kunnen worden. Extra ondersteuning dient aan te sluiten bij de behoefte van de leerling en de docent en wordt handelingsgericht ingezet. De orthopedagoog van het samenwerkingsverband is binnen de

school beschikbaar om waar nodig te observeren en de school van gerichte handelingsadviezen te voorzien, zowel richting docent als leerling.

Arrangement 2 Toelaatbaarheid LWOO en Praktijkonderwijs

Praktijkonderwijs

Het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor de toewijzing PRO. Hiervoor heeft het samenwerkingsverband een procedure uitgewerkt die jaarlijks wordt geactualiseerd en wordt gecommuniceerd met alle betrokkenen bij het primair en voortgezet onderwijs. Bij de toewijzing worden de wettelijke criteria toegepast. De PCL-PO geeft op basis van de landelijke criteria een preadvies aan de Commissie van Advies. Deze adviseert vervolgens de directeur van het samenwerkingsverband over de toelaatbaarheid.

LWOO

Het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor de toewijzing LWOO. Het samenwerkingsverband overweegt om per september 2019 te kiezen voor een gefaseerde Opting out LWOO, de criteria voor toewijzing LWOO los te laten en LWOO op te nemen in de basisondersteuning. Leerlingen met een extra onderwijsvraag zullen dan vanaf september 2019 niet meer een aanwijzing LWOO krijgen en deze leerlingen zullen binnen het reguliere onderwijs de begeleiding krijgen die nodig is om zich succesvol te ontwikkelen.

Voor 2018-2019 volgt het samenwerkingsverband in ieder geval de toelaatbaarheid procedure zoals aangegeven bij het praktijkonderwijs.

Arrangement 3 Tijdelijke plaatsing OPDC

Soms is het voor een leerling tijdelijk niet mogelijk onderwijs te volgen op een reguliere school, ook niet met extra ondersteuning. Voor deze leerlingen kan worden gekozen voor het volgen van een traject in het Orthopedagogisch didactisch centrum (OPDC). De school dient een aanvraag in op basis van een vastgesteld format. In het aanmeldingsdossier is het ontwikkelingsperspectief opgenomen en is beschreven welke acties de school heeft ondernomen gerelateerd aan de inzet van het ondersteuningsbudget. Ook is daarin het advies van de orthopedagoog opgenomen. Een goed opgebouwd OPP is voor een snelle en zorgvuldige plaatsing van belang. Alle aanmeldingen voor het OPDC Fultura-expertisecentrum komen binnen bij de beleidsadviseur Passend Onderwijs van het samenwerkingsverband. De routes naar de verschillende trajecten worden scherper weggezet in de komende periode.

De directeur van het samenwerkingsverband beslist uiteindelijk over plaatsing op het ODPC.

Binnen het OPDC kennen we drie trajectvormen. De doelgroep voor de drie trajecten is verschillend. In [bijlage 4](#) is beschreven van welk type problematiek er sprake dient te zijn voor plaatsing op het OPDC. Eén van de trajecten is een onderwijs-zorg arrangementen en is nog in pilot fase. De pilot worden uitgevoerd in samenwerking met de gemeenten. Zie voor de beschrijving van dit traject hieronder bij onderwijs-Zorg arrangementen.

Traject Fultura-Maatwerk

De terugkeer van de jongere naar de school van herkomst staat centraal. De jongere heeft op de school van herkomst laten zien dat er sprake is van een moeizaam functioneren. Hierbij gaat het veelal om een combinatie van diverse probleemgebieden. Analyse van de aard en ernst van de gesignaleerde problemen leidt tot de verwachting dat het moeizame functioneren meer tijdelijk van aard is en positief beïnvloedbaar. Door middel van een intensief begeleidingsprogramma wordt het functioneren van de jongere positief beïnvloed en wordt de jongere geactiveerd om weer regie te nemen over het eigen functioneren. Het betreft een dagprogramma, waarbinnen het onderwijstraject van de jongere zo veel mogelijk wordt gecontinueerd met het oog op terugkeer naar de school van herkomst.

Indien de terugkeer naar de school van herkomst niet lukt geldt een overstap naar een andere vo-school als 'second-best'.

Traject Fultura-Forte

Voor jongeren waarvoor duidelijk is dat het behalen van een vo-diploma niet haalbaar is en een overstap naar het MBO nog niet mogelijk is in verband met de leeftijd van de jongere, is een traject richting MBO vormgegeven. Er zijn goede samenwerkingsafspraken waarbij de jongere stapsgewijs wordt begeleid richting het MBO (meestal de entree opleiding) totdat een overstap mogelijk is. Het traject Forte is onderdeel van het regionale programma Voortijdig Schoolverlaten en wordt mede met geld uit dat programma gefinancierd.

Arrangement 4: Symbiose

Symbiose houdt in dat een leerling die ingeschreven staat bij het VSO gedeeltelijk onderwijs kan volgen in het reguliere VO of in een instelling voor educatie en beroepsonderwijs. Hiertoe moeten de scholen onderling een symbiose-overeenkomst sluiten. Het minimale aantal uren dat een leerling binnen het symbiosetraject onderwijs volgt op de reguliere school of instelling wordt in overleg bepaald in aansluiting op de mogelijkheden van de leerling en de hierboven geldende wettelijke bepalingen. De scholen van VSO nemen de afspraken die in het kader van symbiose worden gemaakt op in het ontwikkelingsperspectief van de leerling.

Binnen het samenwerkingsverband wordt dit arrangement aangeboden voor jongeren die onderwijs volgen binnen het VSO van RENN 4 dat sinds zomer 2017 gehuisvest is binnen de praktijkscholen.

Arrangement 5: voortgezet speciaal onderwijs (VSO)

Leerlingen met een begeleidingsbehoefte die de mogelijkheden van het regulier voortgezet onderwijs overstijgen, kunnen een plek krijgen in het VSO.

Met de invoering van passend onderwijs beslist het samenwerkingsverband over de toelating tot het VSO van de huidige clusters 3 en 4. In ons samenwerkingsverband voert de Commissie Toewijzing deze taak uit. Ze geeft daartoe een advies af in de vorm van een Toelaatbaarheidsverklaring (TLV), waarin in ieder geval staat vermeld hoe lang deze geldig is en over welke bekostigingscategorie⁴ het gaat. Als de TLV afloopt en de school voor VSO vindt dat voortgezet verblijf op het VSO wenselijk is, dan vraagt de VSO-school bij het samenwerkingsverband, dat de TLV heeft afgegeven, een nieuwe TLV aan. Van het VSO wordt verwacht bij elke evaluatie te bezien in hoeverre terugplaatsing van de leerling richting het VO mogelijk is.

Arrangement 6: Onderwijs-Zorg

We onderscheiden verschillende Onderwijs-Zorg arrangementen binnen het samenwerkingsverband. Deze arrangementen zijn allen nog in pilot fase en zijn ondergebracht ofwel bij het reguliere VO, de Praktijkscholen, het OPDC ofwel het VSO. Bij al deze arrangementen is de gemeente aangesloten.

Traject A-klas – een onderwijs-zorg-arrangement

Binnen één van de VO-scholen wordt een pilot gedaan om te komen tot een specifiek aanbod voor jongeren met een ASS - diagnose of vergelijkbare internaliserende problematiek (onder wie angstige kinderen) die niet in een reguliere setting kunnen functioneren. Deze pilot is gestart in het najaar van 2017. Vergelijkbare projecten worden elders in de provincie ook uitgevoerd en we leren van elkaars ervaringen. Het project A-klas wordt regelmatig geëvalueerd en gemonitord en binnen de planperiode zal toegewerkt worden naar een volwaardig onderwijs-zorg arrangement. Binnen dit traject wordt nauw samengewerkt met de gemeente en het gebiedsteam.

Traject XL-klas – een onderwijs-zorg-arrangement

Binnen de Praktijkscholen wordt toegewerkt naar een specifiek aanbod voor een kleine groep zeer moeilijk opvoedbare en lerende jongeren. Deze groep kenmerkt zich door soms externaliserende gedragsproblematiek gecombineerd met (ernstige) leerproblematiek. Deze pilot is gestart in 2016. Het traject XL wordt regelmatig geëvalueerd en gemonitord en binnen de planperiode zal toegewerkt worden naar een volwaardig onderwijs-zorg arrangement. Binnen dit traject wordt nauw samengewerkt met de gemeente en het gebiedsteam.

⁴ Categorie 1, 2 of 3

Traject Fultura-Flex – een onderwijs-zorg arrangement

Fultura-Flex is binnen de regio van het SWV Fultura een traject voor leerlingen die dreigen thuis te zitten of zelfs helemaal niet meer naar school gaan en maakt onderdeel uit van de ondersteuningsstructuur van de scholen uit ons samenwerkingsverband. Het traject is ondergebracht bij het OPDC. Doelstelling van het traject is het bieden van passende ondersteuning voor (dreigende) thuiszitters, zodat zij terug kunnen keren naar hun eigen school of een andere passende vorm van onderwijs. Het traject is dan ook succesvol wanneer Flex-leerlingen, na het aanbieden van passende ondersteuning, terug kunnen keren naar hun eigen school of een andere passende vorm van onderwijs. Binnen dit traject wordt nauw samengewerkt met de gemeente en het gebiedsteam. De pilot Fultura-Flex wordt de komende jaren verder doorontwikkeld.

Onderwijs-Zorg arrangementen binnen het VSO

Voor sommige kinderen die onderwijs genieten binnen het VSO is de schoolweek (tijdelijk) te belastend en dan wordt gezocht naar een combinatie met dagbesteding. Dit zijn in alle gevallen 'op maat' arrangementen.

Het ontwikkelingsperspectief

Voor alle leerlingen die in aanmerking komen voor extra ondersteuning wordt een ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld. Scholen voor VO hoeven geen ontwikkelingsperspectief op te stellen voor leerlingen die ondersteuning krijgen die onderdeel is van de reguliere basisondersteuning. Het ontwikkelingsperspectief bevat informatie over de verwachte uitstroombestemming van de leerling en de onderbouwing daarvan. Tevens bevat het OPP een analyse van de belemmerende en stimulerende factoren die spelen bij deze leerling. Dit kunnen kind gebonden en/of omgeving gebonden factoren zijn. Op grond van deze analyse kunnen de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften voor deze leerling vastgesteld worden. Het handelingsdeel van het OPP bevat informatie over de doelen, acties en evaluatie van de te bieden ondersteuning en begeleiding en, indien aan de orde, afwijkingen van het onderwijsprogramma.

Het schoolbestuur stelt het ontwikkelingsperspectief vast, nadat het hierover op overeenstemming gericht overleg met de ouders heeft gevoerd hetgeen bevestigd wordt met een handtekening van beide partijen. Het handelingsdeel van het OPP wordt ondertekend door de ouders voor akkoord. Het samenwerkingsverband beveelt aan dat scholen VO/VSO ook de leerling betrekken bij het opstellen van het ontwikkelingsperspectief. Als het kind meerderjarig en handelingsbekwaam is, is dat zelfs verplicht. De school evalueert het ontwikkelingsperspectief ten minste een maal per schooljaar met de ouders en stelt het zo nodig bij.

Scholen voor regulier onderwijs moeten in het Basisregister Onderwijs (BRON) aangeven dat een leerling een OPP heeft. Dit moeten scholen ook doen voor een leerling die op het OPDC geplaatst wordt. Voor het VSO en het praktijkonderwijs geldt dat niet; daar hebben immers alle leerlingen een ontwikkelingsperspectiefplan.

Aanmelding van leerlingen

Schoolbesturen hebben zorgplicht (resultaatverplichting) om voor alle kinderen die worden aangemeld, of staan ingeschreven, een zo passend mogelijk onderwijsaanbod te verzorgen. Alle leerlingen melden zich aan bij een school voor regulier of speciaal voortgezet onderwijs. De Toelatingscommissie van de reguliere VO-school beoordeelt, aan de hand van het schoolondersteuningsprofiel, of de betreffende leerling een passende onderwijsplek geboden kan worden.

Als de VO-school zelf de noodzakelijke ondersteuning niet kan bieden zal in overleg met de ouders worden onderzocht welke ondersteuning binnen het samenwerkingsverband mogelijk is. Dit kan leiden tot de aanvraag door de school richting een andere school of een arrangement zoals hierboven beschreven. De school van aanmelding stelt vervolgens de ouders op de hoogte van het feit dat elders in het samenwerkingsverband een passende plek voor de leerling beschikbaar is. De VO-school zal de ouders nauw betrekken in dit traject.

Bij rechtstreeks aanmelding door de ouder bij de VSO-school zal de VSO-school beoordelen of plaatsing op de VSO-school noodzakelijk is of dat plaatsing op een reguliere school passend is. Dit gebeurt op basis van het leerlingendossier dat de verwijzende school aanlevert. Indien de VSO-school oordeelt dat plaatsing op de VSO-school nodig is dient de VSO-school, op basis van het dossier van de verwijzende school, een verzoek om toelaatbaarheid in bij het samenwerkingsverband. De Commissie Toewijzing adviseert het samenwerkingsverband ten aanzien van deze aanvraag. Pas na het verstrekken van de toelaatbaarheidsverklaring kan de VSO-

school de leerling toelaten. Indien een leerling al op het SO zit, is geen sprake van een automatische overgang naar het VSO. Er moet voor de leerling een ontwikkelingsperspectief worden opgesteld waarbij toelating tot het VSO pas mogelijk is nadat het samenwerkingsverband een TLV heeft afgegeven. Ook een SO/VSO-school heeft een wettelijke zorgplicht en zij dienen dus ouders te ondersteunen in het vinden van een passende plek als de VSO-school regulier onderwijs met extra ondersteuning passend acht voor de leerling (bv. praktijkonderwijs)

Bij verhuizingen buiten de regio gelden dezelfde regels van plaatsing. Ouders melden hun kind aan op de school van hun voorkeur. Deze school bekijkt of ze het kind een passende plek kan bieden. Is dit niet het geval, dan biedt ze binnen zes weken (met eventueel een verlenging van vier weken) een plek aan op een andere school waar het kind wel geplaatst kan worden. De school mag deze termijn één keer met maximaal vier weken verlengen. Verder blijft het kind ingeschreven op een school totdat een andere school bereid is hem of haar in te schrijven.

Dekkend aanbod

Met de basisondersteuning en de diverse arrangementen werkt het samenwerkingsverband toe naar een dekkend aanbod in de regio. Op dit moment is het aanbod nagenoeg dekkend en kan het merendeel van de jongeren in de regio een passend onderwijs plek worden geboden.

De pilots binnen de bestaande arrangementen worden voortgezet en doorontwikkeld tot volwaardige onderwijs-zorg arrangementen.

Voor jongeren met een extra ondersteuningsvraag die aanleiding geeft om te verwijzen naar het voortgezet speciaal onderwijs in combinatie met de wens om een diploma te behalen waarbij ook praktijk is vereist heeft het samenwerkingsverband op dit moment echter nog geen aanbod. In de komende planperiode zal onderzocht worden of er een symbiose tot stand kan worden gebracht tussen het VO en het VSO4 om bovenstaande te realiseren.

Het samenwerkingsverband in cijfers

Het ondersteuningsplan beschrijft de beoogde en bereikte kwalitatieve en kwantitatieve resultaten van het onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. In deze paragraaf worden de cijfermatige resultaten beschreven. Daarnaast worden de resultaten beschreven van het onderzoek dat het samenwerkingsverband heeft laten doen naar haar kwaliteit.

Leerling ontwikkeling in de regio

De ontwikkeling van het totaal aantal leerlingen binnen het VO in de regio is weergegeven in Tabel 1⁵. In de bijgevoegde meerjarenbegroting (zie [bijlage 5](#)) is te zien dat de meerjarenprognose voor het aantal vo-leerlingen vanaf 2016 een dalende ontwikkeling laat zien (in 2022 naar ca 6100 leerlingen). Het samenwerkingsverband moet zich dus voorbereiden op een krimpend budget, omdat de bekostigingsgrondslag voor zowel de lichte als de zware ondersteuning het aantal vo-leerlingen bedraagt.

datum	LWOO	PRO	overig VO	totaal VO
1-10-2014	489	216	6112	6817
1-10-2015	497	209	6168	6874
1-10-2016	467	215	6151	6833
1-10-2017	437	227	5994	6658

Tabel 1: aantal leerlingen geregistreerd binnen het VO in het samenwerkingsverband Fultura (VO2013).

In Tabel 2 zijn de gegevens ten aanzien van leerlingen met een leerwegondersteuning (LWOO) en leerlingen van de praktijkschool (PRO) weergegeven in percentages ten opzichte van het totaal aantal leerlingen in het VO en in vergelijking met landelijke cijfers.

⁵ Cijfers van Mijvensters.nl

Het aantal leerlingen met een LWOO-aanwijzing ligt beneden het landelijk gemiddelde en is dalende. De landelijke cijfers dalen sterker, maar dat wordt voor een groot deel veroorzaakt doordat sommige regio's al voor een opting out hebben gekozen. Het samenwerkingsverband overweegt om per 01-09-2019 te starten met een gefaseerde opting out voor LWOO.

Het aantal leerlingen dat een toelaatbaarheid voor het PRO heeft gekregen is al jaren stabiel, maar lijkt in 2017 te stijgen. De cijfers liggen enigszins boven het landelijk gemiddelde. Het doel is om het aantal leerlingen met een aanwijzing PRO de komende jaren stabiel te houden. We vinden het belangrijk dat leerlingen een passende onderwijsplek hebben en derhalve is het geen doel op zich om te sturen op vermindering van het aantal leerlingen binnen het praktijkonderwijs.

VO2103	LWOO	PRO	totaal
1-10-2014	7,41%	3,17%	10,58%
1-10-2015	7,46%	3,04%	10,50%
1-10-2016	7,05%	3,15%	10,20%
1-10-2017	6,79%	3,41%	10,20%
Landelijk			
1-10-2014	10,59%	2,94%	13,53%
1-10-2015	10,38%	2,97%	13,35%
1-10-2016	9,44%	2,99%	12,43%
1-10-2017	8,28%	3,01%	11,29%

Tabel 2: aantal leerlingen geregistreerd binnen het LWOO en Pro in percentage t.o.v. het totaal aantal leerlingen in het VO in het samenwerkingsverband Fultura (VO2013) en landelijk.

In Tabel 3 zijn de gegevens ten aanzien van leerlingen, ingeschreven in het VSO, weergegeven in percentages en in vergelijking met landelijke cijfers. Het aantal leerlingen met toelaatbaarheidsverklaring voor het VSO ligt beneden het landelijk gemiddelde. De ontwikkeling in de afgelopen jaren laat zien dat de verwijzing naar het VSO ongeveer gelijk is gebleven en schommelt rond een gemiddelde van 2.47%. Het samenwerkingsverband heeft de afgelopen planperiode als doelstelling geformuleerd dat het deelnamepercentage VSO en aantal plaatsen in het OPDC maximaal gelijk is aan het deelnamepercentage in 2013 en waar mogelijk licht is gedaald. Deze doelstelling is behaald. Met het starten van een aantal pilots binnen het VO is het te verwachten dat het aantal leerlingen dat een toelaatbaarheidsverklaring voor het VSO aanvraagt zal dalen in de komende planperiode aangezien passend onderwijs voor deze jongeren binnen het VO zal worden gerealiseerd.

VO2103	vso totaal
1-10-2014	2,57%
1-10-2015	2,56%
1-10-2016	2,37%
1-10-2017	2,39%
Landelijk	
1-10-2014	3,63%
1-10-2015	3,47%
1-10-2016	3,45%
1-10-2017	3,48%

Tabel 3: aantal leerlingen geregistreerd binnen het VSO in percentage t.o.v. het totaal aantal leerlingen in het VO in het samenwerkingsverband Fultura (VO2013) en landelijk.

Bovenstaande cijfers laten zien dat in de regio Zuid West Friesland het Praktijkonderwijs meer leerlingen opvangt dan in de rest van het land, maar dat ten opzichte van het landelijke gemiddelde minder leerlingen LWOO en VSO volgen. Je zou hieruit kunnen concluderen dat in onze regio het Praktijkonderwijs in staat is een breed spectrum van leerlingen te begeleiden in hun onderwijsontwikkeling.

Thuiszitters en voortijdige schoolverlaters

Met de leerplichtambtenaar van de RMC-regio wordt elke drie maanden de ontwikkeling van de thuiszitters besproken. Het aantal thuiszitters is sinds 2016 gedaald en we slagen erin de leerlingen goed te identificeren en terug te geleiden naar school. Het aantal thuiszitters dat op 31 december 2017 nog thuis zat is gedaald tot 4. In de komende planperiode continueren we onze inspanningen binnen het dossier thuiszitters.

Zoals eerder beschreven zijn er procesafspraken gemaakt en er is een onderwijs-zorg overleg gestart waar de casuïstiek rond het thuiszitten met alle betrokken partners wordt besproken. De doelstelling blijft dat leerlingen niet langer dan drie maanden thuis zitten.

Het aantal voortijdig schoolverlaters die zonder startkwalificatie uitstromen wordt gemeten in de RMC-regio Zuidwest Friesland. Analyse van de cijfers laat zien dat de regio Zuidwest Friesland het laagste percentage voortijdige schoolverlaters kent in het land (0.89 % in 2015-2016). Een klein deel daarvan, 0.19%, zijn de voortijdig schoolverlaters vanuit het voortgezet onderwijs.

Leerlingen binnen het OPDC

Het traject Maatwerk loopt al enige jaren en het aantal jongeren dat gebruikt maakt van deze voorziening lijkt zich te stabiliseren. Vanaf 2012 wordt structureel gewerkt met twee groepen van ongeveer 9 leerlingen. Door het jaar heen worden ongeveer 37 leerlingen opgevangen.

In 2016 waren 16 leerlingen actief in het traject Forte met een gemiddelde verblijfsduur van ongeveer 13 weken. De vraag naar het traject is in 2017 enigszins afgenomen, maar in het voorjaar van 2018 is echter weer een aanzienlijk aantal leerlingen in het traject ingestroomd. Het traject heeft zich in het verleden bewezen en de capaciteit van het traject blijft op een groep van ongeveer 9 leerlingen. Vrijwel alle leerlingen stromen ook daadwerkelijk door naar de Entree opleiding van het MBO.

Hoofdstuk 4 Zicht op resultaten en Kwaliteitszorg

In dit hoofdstuk wordt aangegeven hoe het Samenwerkingsverband zicht op resultaten wil krijgen en houden. Zowel kwantitatieve als kwalitatieve bronnen worden aangegeven. De laatste paragraaf gaat in op de structuur van interne kwaliteitszorg.

Kwantitatieve gegevens

Het Samenwerkingsverband verzamelt een aantal gegevens die jaarlijks intern gemonitord en besproken worden. Dat zijn:

- Leerlingaantallen
 - aantal leerlingen in regulier VO en in VSO
 - aantal lwoo-leerlingen
- Specifieke groepen
 - Thuiszitters
 - Voortijdig schoolverlaters
 - Aantal leerlingen in het OPDC

Het samenwerkingsverband is voornemens de volgende gegevens in de komende planperiode te registreren en te bespreken

- Ondersteuningsstructuur van iedere school
 - de interne en externe afstroom, de uitstroom en de opstroom op de vo-scholen.
 - deelname arrangementen binnen de scholen/ aantal OPP's
 - deelname onderwijs-zorg arrangementen
- Overgang PO naar VO
 - - op- en afstroom in de onderbouw t.o.v. basisschooladvies

Kwalitatieve gegevens

Het samenwerkingsverband is voornemens de volgende gegevens in de komende planperiode te verzamelen:

- Ondersteuningsstructuur binnen de school
 - Tevredenheid leerlingen, ouders en docenten
 - Professionalisering van het zorgteam (intervisie en supervisie)
 - Professionalisering van docenten t.a.v. passend onderwijs

Evaluaties

Samenwerkingsverband

Het samenwerkingsverband heeft in 2017 onderzoek laten doen naar de kwaliteit van het samenwerkingsverband met gebruik making van een tweetal instrumenten, een zelfevaluatie-instrument en een tevredenheidsvragenlijst voor scholen⁶. Het zelfevaluatie-instrument is gebaseerd op het waarderingskader van de Inspectie van het Onderwijs voor samenwerkingsverbanden en bestaat uit drie kwaliteitsaspecten: 'Resultaten', 'Management en Organisatie' en 'Kwaliteitszorg'. De tevredenheidsvragenlijst heeft betrekking op de tevredenheid van directies en zorgcoördinatoren van de scholen binnen het samenwerkingsverband over de algemene structuur van het samenwerkingsverband, het expertisecentrum, de PLC-PO en het OPDC. Het onderzoek was een herhaling van een vergelijkbaar onderzoek in 2016.

De resultaten van het kwaliteitsonderzoek zijn gepresenteerd aan en besproken tijdens een bijeenkomst met het bestuur, de schoolleiders, de leden van de PCL-PO en de directie van het samenwerkingsverband. Sterke punten en speerpunten zijn geïdentificeerd. Dit onderzoek zal tweejaarlijks worden herhaald.

Trajecten binnen OPDC

In 2017 is een begin gemaakt met de evaluatie van de trajecten binnen het OPDC. Deze zijn intern nog niet besproken.

⁶ Rapport Kwaliteitsonderzoek Fultura, Cedin, voorjaar 2017

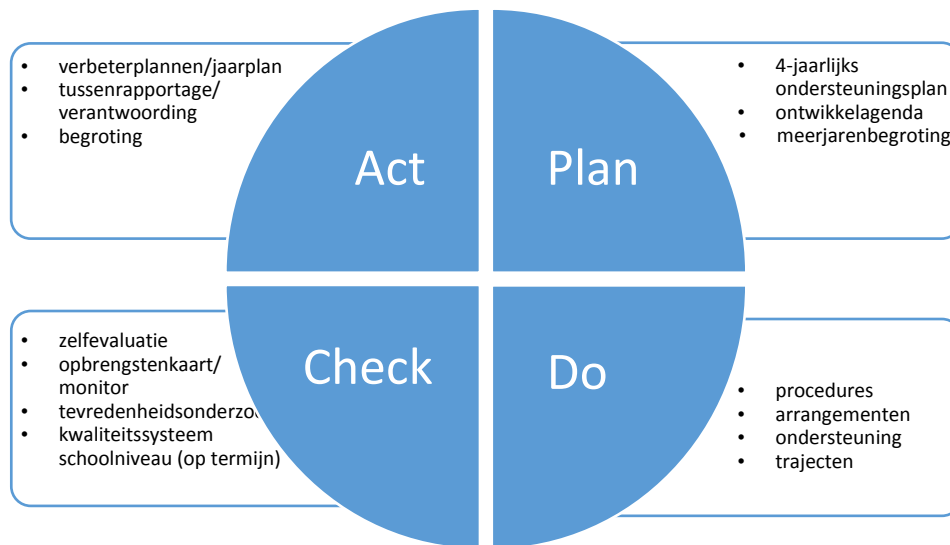
Overig

Het samenwerkingsverband is voornemens de volgende aspecten te evalueren om daarmee een goede verbetercyclus op gang te brengen.

- Evaluatie trainingen, scholingen
- Evaluatie schoolmaatschappelijk werk
- Evaluatie onderwijs-zorg arrangementen

Kwaliteitsbewaking en verbetering

Het samenwerkingsverband kent een Handboek kwaliteitszorg, waarin de ambities ten aanzien van kwaliteitszorg en de instrumenten voor monitoring zijn geformuleerd. Het geheel kan samengevat worden in de volgende figuur

Dit systeem van kwaliteitszorg is operationeel, maar draait pas sinds een jaar. Er is een cyclus van 4-jaarlijkse planvorming waaruit een ontwikkelagenda wordt gedestilleerd. Tevens is er een meerjarenbegroting. Deze 4-jaarlijkse cyclus werkt, maar de jaarlijkse cyclus kan nog aangescherpt worden. Ten aanzien van de monitoring is de tevredenheidsmeting van het SWV in zijn geheel wel uitgevoerd en geoptimaliseerd, maar bijvoorbeeld de opbrengstkaart is nog niet gerealiseerd. Jaarverslagen en jaarplannen worden wel gemaakt evenals de jaarlijkse begroting en de tussenevaluaties. Met de verantwoording door de scholen is een begin gemaakt en in het voorjaar van 2018 zal het verantwoordingsgesprek over 2017 gevoerd worden. Het streven is om dan ook een gesprek te hebben over de plannen ten aanzien van het schooljaar 2018-2019 en tot afspraken te komen hoe de middelen van 2018 en 2019 ingezet zullen worden. Daarmee werken we aan een systeem van kwaliteitszorg waarbij verantwoording niet volledig achteraf gebeurt.

Hoofdstuk 5 Organisatie en Financiën

Hoe organiseren we ons! In dit hoofdstuk beschrijven we hoe de scholen en het samenwerkingsverband is georganiseerd om de beoogde ambities te realiseren. Daarnaast wordt beschreven hoe we onze plannen financieren.

Krachtige scholen

De schoolbesturen in het samenwerkingsverband nemen hun verantwoordelijkheid om krachtige scholen met een duidelijke ondersteuningsstructuur en bekwame docenten te realiseren die goed kunnen omgaan met verschillen tussen leerlingen. Dit betekent ook dat binnen de scholen het dossier 'leerlingenondersteuning' duidelijk belegd is binnen het managementteam en dat leerlingenondersteuning een terugkerend agendapunt is op de vergaderingen van het managementteam. Het betekent tevens dat ook in de functionerings- en beoordelingscyclus leerlingenondersteuning een onderwerp van gesprek en beoordeling is.

Ondersteuningsstructuur binnen de school

Krachtige scholen hebben een zorg-/ondersteuningsstructuur ingericht die goed is toegerust om docenten en mentoren te ondersteunen en om snelle en toegankelijke lijnen te onderhouden met partners in de keten van de zorg. In het schoolplan van de school is aangegeven wat de taak is van eenieder in deze keten, wat de expertise is van het (ondersteunings-)team voor wat betreft ondersteuningsvragen en hoe die zichtbaar wordt in de onderwijsorganisatie van de school. Ook is aangegeven hoe de specifieke expertise van samenwerkende scholen wordt benut, met welke ketenpartners wordt samengewerkt en welke afspraken zijn gemaakt met de gemeente(n) over de uitvoering van zorgtaken.

Professionalisering

De scholen investeren gericht in professionalisering van (onderwijs)personeel op de scholen. Bekwame docenten nemen de verantwoordelijkheid voor hun handelen, zijn zelf-reflectief en kunnen handelingsgericht werken voor leerlingen die specifieke ondersteuning nodig hebben.

Het samenwerkingsverband heeft de afgelopen jaren steeds een bijdrage geleverd aan de professionalisering van docenten en zorg coördinatoren op velerlei gebieden die raken aan het dossier van Passend onderwijs. Zij ziet daar ook een taak en zal dan ook de scholen hierin blijven ondersteunen.

Organisatie van het samenwerkingsverband

Deelnemende schoolbesturen

Het samenwerkingsverband bestaat uit zes schoolbesturen. In [bijlage 1](#) is een lijst opgenomen met alle schoolbesturen en scholen die behoren tot het samenwerkingsverband. Het voortgezet speciaal onderwijs is vertegenwoordigd door middel van RENN4 (cluster 4), de stichting Scholengemeenschap Speciaal Onderwijs Fryslân (cluster 3) en de Stichting voor openbaar onderwijs Odyssee (die naast praktijkonderwijs ook cluster 3 onderwijs aanbiedt).

In de regio kennen we een tweetal kleine VSO3 scholen en een tweetal Praktijkscholen. De Praktijkscholen worden aangestuurd door één directeur. Daarnaast kent de VSO-school De Zwaai uit Drachten een nevenvestiging in Sneek met een drietal klassen. Prognoses van het aantal leerlingen in de regio geven een krimp tendens aan. Derhalve is een gesprek tussen de diverse schoolbesturen opgestart of en zo ja hoe de verschillende scholen hun krachten kunnen bundelen. In de komende planperiode wordt er toegewerkt naar een mogelijk – ook in bestuurlijk opzicht - duurzame organisatie van het praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs in de regio.

Bestuur/directiemodel

Gegeven het uitgangspunt dat alle besturen in gelijke mate in staat dienen te zijn om mee te doen in de besluitvorming is gekozen voor een bestuur/directiemodel waarbij alle schoolbesturen samen het bestuur vormen. Elk schoolbestuur levert 1 vertegenwoordiger naar het bestuur. Het bestuur bestaat dus uit in totaal 6 schoolbesturen. Het bestuur heeft gekozen voor het zogenaamde toezichthoudend bestuursconcept waarbij sprake is van een professionele directievoering die belast is met gemandateerde bestuursbevoegdheden via

een managementstatuut. In deze vorm zal het bestuur ca 4 tot 5 maal per jaar vergaderen wat voldoende betrokkenheid garandeert.

Stichting samenwerkingsverband Fultura

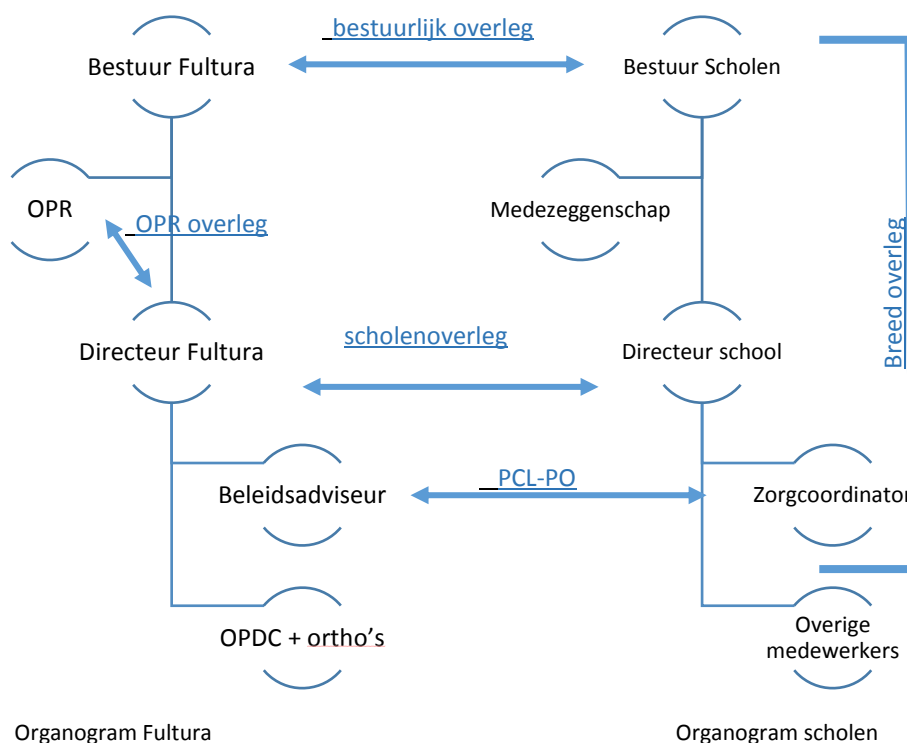
Op 24 oktober 2013 is door de 6 schoolbesturen een rechtspersoon opgericht. Gegeven het uitgangspunt van gelijkwaardige participatie van alle schoolbesturen is het stichtingsmodel voor de regio het meest eenvoudig doordat hier sprake is van slechts 1 bestuurslaag. Er kunnen geen schoolbesturen op achterstand raken doordat zij minder informatie hebben of het gevoel hebben dat de belangrijkste besluiten al zijn voorgesorsteerd. Alle schoolbesturen zitten bovendien aan dezelfde bestuurstafel en kunnen gelijktijdig alle gezichtspunten en visies delen.

In bijlage 6 en 7 vindt u de statuten en het managementstatuut van het samenwerkingsverband. In het managementstatuut is de omvang van het mandaat geregeld en hoe de directeur verantwoording aflegt aan het bestuur. De verantwoording aan het bestuur gaat over de uitvoering van het ondersteuningsplan, de bereikte resultaten en de activiteiten van het samenwerkingsverband inclusief de overlegorganen (zie hieronder).

Organogram en overlegstructuur

Het samenwerkingsverband heeft een klein bureau met vier medewerkers, een directeur, een beleidsadviseur, een administratief medewerker en een conciërge. Het samenwerkingsverband houdt kantoor in Sneek, Hemdijk 14, alwaar ook het OPDC (zie hieronder) is gevestigd. Medewerkers werkzaam op Hemdijk 14 zijn in dienst van een van de Stichtingen (schoolbesturen) en worden naar de Stichting Samenwerkingsverband Fultura gedetacheerd.

Er zijn meerdere overlegstructuren. Naast het bestuurlijk overleg zijn er de overleggen van de scholen op het niveau van de schoolleiders en de zorgcoördinatoren. De directeur overlegt met de Ondersteuningsplanraad en 2-3 maal per jaar komen alle geledingen bij elkaar voor een themabijeenkomst.

Ondersteuningsplanraad

De medezeggenschap op het niveau van het samenwerkingsverband is georganiseerd in de Ondersteuningsplanraad (OPR). Er is een OPR actief van 14 personen bestaande uit personen die door de medezeggenschapsraden van de besturen zijn voorgedragen (1 ouder/leerling en 1 personeelslid) per schoolbestuur met uitzondering van CVO die 4 personen voordraagt).

Er is een medezeggenschapsstatuut en medezeggenschapsreglement vastgesteld. De directeur heeft het mandaat van het bestuur om als regel namens het bestuur het overleg met de OPR te voeren. De OPR heeft instemmingsrecht op het ondersteuningsplan.

Orthopedagogisch Didactisch centrum

Binnen het samenwerkingsverband Fultura is een Orthopedagogisch Didactisch Centrum (OPDC) ingericht. De directeur heeft, onder verantwoordelijkheid van het bestuur, een lijnverantwoordelijkheid ten aanzien van de instandhouding van de trajecten binnen het OPDC en het functioneren van het expertisecentrum richting het regulier onderwijs (de inzet van o.a. de orthopedagogen).

Het samenwerkingsverband heeft een taak in het ondersteunen van de scholen, met name op het punt van professionalisering en vervult een expertisefunctie richting de reguliere scholen. Dit heeft betrekking op het geven van handelingsgerichte adviezen in het kader van de basisondersteuning, het ontwikkelen van activiteiten in het kader van scholing en professionalisering en het ondersteunen van de school bij de aanvraag van een bovenschools arrangement (inclusief eventueel benodigd onderzoek). Het expertisecentrum heeft hierin een belangrijke rol; de inzet van orthopedagogen zal de komende jaren zich ontwikkelen van minder leerlinggericht naar meer leerkrachtgericht (het versterken van het handelingsrepertoire van leerkrachten, het kunnen differentiëren naar onderwijsbehoefte). Hierbij wordt ook de expertise van het speciaal onderwijs richting het regulier onderwijs gebracht. De vraag van de scholen is hierbij altijd leidend.

De toekenning van een tijdelijke plaatsing op het OPDC vindt plaats door de directeur van het samenwerkingsverband op basis van een complete aanmelding door de school en (positief) advies van de orthopedagoog van het expertisecentrum.

Commissie van Advies

Het is de wettelijke taak van het samenwerkingsverband om te beoordelen of leerlingen, op verzoek van het bevoegd gezag van de school waar de leerling is aangemeld of ingeschreven, toelaatbaar zijn tot het voortgezet speciaal onderwijs. Hiervoor heeft het samenwerkingsverband een Commissie van Advies ingesteld die de directeur adviseert. De toelaatbaarheidsverklaring wordt namens het bestuur door de directeur van het samenwerkingsverband toegekend met in acht neming van het advies van de Commissie Toewijzing.

De Commissie toetst of de aanvraag van de school compleet is en voldoet. Alleen complete aanvragen worden in behandeling genomen. De Commissie adviseert of een leerling toelaatbaar is tot het voortgezet speciaal onderwijs en voor hoelang. Tevens adviseert de commissie over de toelaatbaarheid tot het praktijkonderwijs. De samenstelling van de Commissie voldoet aan de wettelijke eis van de voorgeschreven deskundigheden, waaronder een orthopedagoog en een (afhankelijk van de leerling) kinder- of jeugdpsycholoog, een pedagoog, een kinderpsychiater, een maatschappelijk werker of een arts.

De criteria op basis waarvan de toelaatbaarheidsverklaring voor het voortgezet speciaal onderwijs wordt afgegeven zijn beschreven in [bijlage 8](#). De wettelijk geldende criteria worden gehanteerd voor het afgeven van een toelaatbaarheid voor het praktijkonderwijs.

Financiën

Het Samenwerkingsverband heeft een "positieve verevening" doordat er in de regio minder leerlingen speciaal onderwijs volgden dan landelijk gemiddeld. Het Samenwerkingsverband heeft daardoor financiële ruimte die ingezet wordt voor uitvoering van het huidige beleid en voor de plannen zoals die hierboven zijn geschetst.

Uitgangspunt:

Het financieel beleid is erop gericht om zoveel mogelijk in samenspraak met de scholen de middelen toe te delen. Bij de besteding van de middelen wordt gewerkt vanuit het principe dat er eerst gekeken wordt wat er nodig is om leerlingen optimaal te ondersteunen om vervolgens daaraan middelen toe te kennen. De inhoud is leidend, het geld volgend. Het samenwerkingsverband kent een mix van schoolmodel en expertisemodel hetgeen betekent dat een deel van de middelen beleidsrijk wordt ingezet. Door deze mix komt er een goede balans tussen enerzijds initiatieven die de scholen zelf kunnen starten en initiatieven die vanuit de gezamenlijkheid van het samenwerkingsverband worden genomen.

Het financieel beleid is er tevens op gericht om het eigen vermogen te handhaven op 600 keuro overeenkomstig het weerstandsvermogen van het samenwerkingsverband. Dientengevolge zal de begroting voor de jaren 2018 en 2019 een negatief resultaat kennen.

Uitgaven categorieën

Het samenwerkingsverband werkt met een meerjarenbegroting (zie [bijlage 5](#)) en een jaarbegroting die de volgende uitgavencategorieën kent:

1. Ondersteuning scholen/leerlingen via DUO
2. Algemeen kosten: Bestuur en Management, Secretariaat en Conciërge
3. Beheer: Huisvesting van Bureau en OPDC
4. Uitgaven ten behoeve van passend Onderwijs aan leerlingen
 - a. Arrangementen: OPDC Maatwerk
 - b. Arrangementen: OPDC Expertise Centrum
 - c. Arrangementen: Bijdrage lichte ondersteuning in de scholen
 - d. Arrangementen: Bijdrage zware ondersteuning in de scholen
 - e. Arrangementen: Overige ondersteuning scholen
5. Commissie van Advies
6. Projecten

Toelichting of de uitgaven categorieën

Ondersteuning scholen/leerlingen via DUO

In de begroting zijn alle opdrachten ten aanzien van zware en lichte ondersteuning die via DUO lopen opgenomen.

Toelating tot het praktijkonderwijs gebeurt via aanvraag door de PrO-school bij het Samenwerkingsverband. Financiële afwikkeling verloopt via DUO. Hetzelfde geldt voor de financiële afwikkeling van de toelatingen tot het VSO.

Tevens is een reservering opgenomen ten behoeve van de groeiregeling. Daarnaast kent het Samenwerkingsverband een eigen regeling 'Geld volgt leerling'.

Algemeen kosten: Bestuur en Management, Secretariaat en Conciërge

Het Samenwerkingsverband streeft ernaar de overheadkosten (bureau en stichting) beperkt te houden, zodat optimale inzet van de middelen mogelijk is ten behoeve van passend onderwijs.

Beheer: Huisvesting van Bureau en OPDC

Het bureau en OPDC zijn gehuisvest op Hemdijk 14 te Sneek. De Gemeente heeft het gebouw na een grondige renovatie overgedragen aan de Stichting. Op de begroting zijn de exploitatielasten opgenomen. Er is een meerjarig onderhoudsplan gemaakt voor groot onderhoud van het gebouw.

Uitgaven ten behoeve van passend Onderwijs aan leerlingen

In deze kostencategorie is opgenomen de financiering van de lichte en zware ondersteuning die als lumpsum aan de scholen wordt verstrekt conform afspraken die daarover zijn gemaakt met de schoolbesturen. Tevens zijn lumpsum middelen ter beschikking gesteld voor 'doorontwikkeling passend onderwijs' op de scholen. Verantwoording van deze middelen gebeurt achteraf

Het samenwerkingsverband overweegt een Opting out LWOO per september 2019. Er is een werkgroep actief om voorstellen voor te bereiden voor de verrekening van deze middelen vanaf begrotingsjaar 2020.

De kosten die worden gemaakt ten behoeve van de trajecten binnen het OPDC evenals de pilotprojecten die momenteel lopen binnen andere arrangementen vallen ook in deze kostencategorie. Tevens wordt de ondersteuning van leerlingen binnen de Internationale Schakelklas gefinancierd.

Binnen deze kostencategorie is ruimte voorzien voor nieuwe initiatieven.

Commissie van advies

Onkosten van de Commissie worden onder deze categorie ondergebracht.

Projecten

Uitgaven ten behoeve van projecten en subsidies worden in deze categorie ondergebracht. De uitgaven ten behoeve van het programma VSV (Traject Forte binnen het OPDC) zijn ondergebracht in deze kostencategorie.

Toekomstig financieel beleid

Het Samenwerkingsverband streeft ernaar de overheadkosten (bureau, stichting en gebouw) beperkt te houden, zodat optimale inzet van de middelen mogelijk is ten behoeve van passend onderwijs. In de komende jaren zal toegewerkt worden naar inrichting van de financiële verantwoording die nog meer de plannen en activiteiten van het samenwerkingsverband volgt. Verder zal toegewerkt worden richting een systematiek van verantwoording vooraf. De middelen worden daarmee taakstellend; in een jaarlijks managementgesprek tussen samenwerkingsverband en schooldirectie worden prestatie-indicatoren voor ieder programma besproken en transparant gemaakt naar elkaar en naar alle scholen.

Uitvoering

Het Samenwerkingsverband maakt ieder boekjaar een begroting, een meerjarenbegroting en een bestuursverslag conform landelijke regelgeving. In deze documenten wordt aan bovenstaand beleid vormgegeven.

Hoofdstuk 6 Agenda in de planperiode

In dit hoofdstuk staan de contouren voor de agenda voor de komende vier jaren beschreven. Veel elementen moeten met de scholen nog uitgewerkt worden tot concrete plannen.

Bij de opstelling van dit ondersteuningsplan zijn gesprekken gevoerd met alle geledingen van het samenwerkingsverband, de resultaten van het kwaliteitsonderzoek van het voorjaar 2017 zijn meegenomen evenals de resultaten van het onderzoek naar de kwaliteit van de basisondersteuning. Op basis van de gesprekken en de onderzoeken zijn de contouren van de agenda voor de komende 4 jaar ontstaan. In de komende maanden zullen deze contouren in gezamenlijkheid verder uitgewerkt worden en de jaarplannen worden gemaakt.

In de planperiode werken we aan onze ambities en leggen daarbij accent op de onderstaande elementen

De Basisondersteuning Versterkt

We willen de basisondersteuning binnen de scholen verder versterken. Het effect daarvan moet zijn dat we in staat zijn vroegtijdig ondersteuningsvragen van leerlingen te identificeren en zeer vroegtijdig ondersteuning te bieden in samenspraak met ouders en indien nodig met ketenpartners uit de zorg. Uiteindelijk zal dit moeten leiden tot i) een goede initiële schoolkeuze (verlagen van het aantal leerlingen die binnen een jaar naar een andere schoolsoort worden doorverwezen) ii) een schoolcarrière die afgesloten wordt op het niveau dat is vastgesteld bij intake, maar in ieder geval aan het eind van het eerste schooljaar (verlagen van de 'afstroom' binnen de scholen), iii) tevreden leerlingen, ouders en school/docenten.

In de planperiode zijn we voornemens het volgende te realiseren:

Het scholenoverleg zal een meer sturende rol krijgen binnen het samenwerkingsverband en daarmee veel nadrukkelijker betrokken worden bij het zetten van de agenda van het samenwerkingsverband en de uitvoering daarvan binnen de scholen. Daarmee wordt het eigenaarschap bij het scholenveld belegd en zal het bestuur die een meer toezichthoudend rol innemen.

De scholen hebben het dossier 'leerlingenondersteuning' duidelijk belegd binnen het managementteam en leerling-ondersteuning is een terugkerend agendapunt op de vergaderingen van het managementteam. Ook in de functionerings- en beoordelingscyclus is leerlingenondersteuning een onderwerp van gesprek en beoordeling.

Het handelingsgericht werken zal verder op gang gebracht worden vooral bij de docenten en daarbij is de rol van de schoolleiding cruciaal. De scholen realiseren en ondersteunen bekwame docenten die goed kunnen omgaan met verschillen tussen leerlingen en aan kunnen sluiten bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Het samenwerkingsverband kan de scholen ondersteunen in dit proces door het onderwerp op de agenda te houden, professionaliseringsvoorstellen te doen, themabijeenkomsten te organiseren en door de orthopedagoog in de school in samenspraak met de schoolleiding goed in positie te brengen. De rol van de orthopedagoog in de school zal herijkt worden om de ondersteunende rol goed te kunnen pakken.

De driehoek leerling - ouder – school zal met educatief partnerschap tussen ouder en school verder vorm gaan krijgen. Met de scholen zullen we gaan onderzoeken wat we verstaan onder educatief partnerschap, hoe ver we zijn in het proces richting educatief partnerschap en welke stappen we nog moeten zetten.

We gaan onderzoeken hoe de overgang PO-VO verloopt door in eerste instantie cijfermatig te kijken naar de switch van leerlingen in het eerste schooljaar bij de verschillende scholen in relatie tot de toeleverende PO-scholen. Vanuit die kennis zullen we identificeren waar kansen liggen om de overgang PO-VO nog verder te versterken. De uitdaging ligt gelegen in het vroegtijdig, mogelijk al in het PO, signaleren van ondersteuningsvragen die op dit moment vaak pas binnen het VO worden geïdentificeerd; de rol van de gemeenten wordt hierbij nadrukkelijk meegenomen.

We dragen zorg voor een goede inbedding van een eventuele Opting out LWOO, zowel onderwijskundig, communicatief en financieel.

Als beoogd resultaat formuleren we dat alle scholen het huidige niveau van basisondersteuning nog verder verbeteren en in 2022 groei laten zien ten opzichte van 2018.

Een Dekkend Aanbod

Sommige leerlingen hebben extra ondersteuning nodig en daarvoor heeft het samenwerkingsverband een palet aan arrangementen. Deze arrangementen handhaven we minimaal op het huidige niveau. In de komende planperiode werken we verder toe naar een dekkend aanbod in de regio. De initiatieven die we gezamenlijk hebben ontplooid met de Gemeenten worden voortgezet en doorontwikkeld tot volwaardige onderwijs-zorg arrangementen. Belangrijk aspect daarbij is om steeds toe te blijven werken naar één kind, één plan, één regisseur waar zowel onderwijs als zorg met elkaar samen werken. Daarnaast zullen we deze initiatieven meer naar buiten toe uitdragen om daarmee een positieve bijdrage te leveren aan de beeldvorming rond Passend Onderwijs.

Het aantal verwijzingen naar het VSO blijft gehandhaafd op het niveau zoals het nu is of zal licht dalen. Met de scholen voor VO en VSO blijven we witte vlekken in het aanbod identificeren en onderzoeken hoe we, eventueel in symbiose, nieuwe arrangementen kunnen starten om te komen tot een dekkend aanbod.

Organisatie

Het samenwerkingsverband zal zich de komende vier jaar op de volgende resultaten richten. Er wordt toegewerkt naar een mogelijk – ook in bestuurlijk opzicht - duurzame organisatie van het praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs in de regio.

Het kwaliteitszorgsysteem van het samenwerkingsverband wordt nog verder geïmplementeerd. Er zal toegewerkt worden naar een verantwoording op basis van plannen. (zie ook Resultaten [speerpunten](#)). Deze plannen zullen bij moeten dragen aan de ambities en doelstellingen van het samenwerkingsverband. De systematiek van verantwoording door de scholen naar elkaar en het samenwerkingsverband zal daartoe worden herijkt.

Het privacy dossier wordt ingericht om te voldoen aan de Europese wet en regelgeving.

We werken aan een uitgewerkte systematiek van enerzijds de verdeling van de LWOO-middelen en anderzijds de verantwoording van de besteding daarvan.